

Initiatiefvoorstel

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp   Aanvullende werkzaamheden PWC
raadsnummer 2018   11
collegevergadering d.d. 20-2-2018
raadsvergadering d.d.   14-3-2018
fatale termijn
programma   Algemene middelen

portefeuillehouder   Hanno Lamers

team GEGRH
registratienummer 1292104
steller G. van Soest
doorkiesnummer +31 77 3596667
e-mail g. van soest@venlo.nl
datum 30 januari 2018
bijlage(n) 3
datum verzonden

Voorstel om te besluiten

De raadsleden van de auditcommissie stellen de raad voor om:

1. In te stemmen met aanvullende werkzaamheden door onze huisaccountant PWC voor een bedrag van € 55.000, met een index van 2%, voor de resterende looptijd van het contract, zoals verwoord in de vaststellingsovereenkomst;
2. In te stemmen met het verhogen van het budget accountantskosten met:
2018 € 55.000
2019 € 56.000
2020 € 57.000
en het college van B&W opdracht te geven dekking te vinden voor deze aanvullende kosten.

De raadsleden van auditcommissie
de griffier

de voorzitter

Geert van Soest

John Heuvelings

Initiatiefvoorstel

Samenvatting (Verplicht, maximaal een half A4)

De controle van de jaarrekening 2016 is niet soepel verlopen. Oorzaken lagen in het nadere afspraken maken over de samenwerking met onze nieuwe huisaccountant PWC. Maar een belangrijke oorzaak lag ook in de problematiek rondom het sociaal domein. In samenspraak met PWC wordt voorgesteld om PWC aanvullende werkzaamheden uit te laten voeren vanaf de jaarrekening 2017 met als doel om de processen binnen de gemeente Venlo verder te verbeteren. Verder worden aanvullende afspraken gemaakt om de controle van de jaarrekening procesmatig efficiënter uit te voeren met als einddoel om de jaarrekening vroeg in het jaar op te leveren in combinatie met de kadernota.

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.	Venlo uitgangspunten 2017 aanvulling PWC	..
2.	Overzicht aanvullende werkzaamheden PWC	..
3.	Aanvullende afspraken proces accountantscontrole en evaluatie momenten	..
4.	Concept vaststellingsovereenkomst ..	..
5.	..	..

Onderbouwing

Algemene toelichting

1. Wat is kernopgave (Wat is de belangrijkste opdracht voor de gemeenteraad?)

De raad is bevoegd tot het aanwijzen van de accountant (artikel 213. 2e lid Gemeentewet).

Conform het reglement op de Auditcommissie is de Auditcommissie van de gemeente Venlo belast met het functioneren van de externe accountant en het evalueren van de externe accountant. In dat kader heeft de Auditcommissie gesprekken gevoerd met de huidige externe accountant van de gemeente Venlo, zijnde PWC.

Besluitvorming over aanvullende werkzaamheden van de accountant is een bevoegdheid van de raad, waarvoor dit voorstel aan uw raad wordt voorgelegd.

2. Historische paragraaf (Wat is de geschiedenis van dit dossier?)

Op 24 februari 2016 heeft uw raad ingestemd met de gunning van de accountantsdiensten aan PWC voor een periode van 4 jaar met de mogelijkheid om het contract 4 keer met 1 jaar te verlengen. Na uw besluit is PWC gestart met haar dienstverlening, te beginnen bij de jaarrekening 2016. De totale contractwaarde van de accountantscontrole van de gemeente Venlo door PWC bedraagt € 815.382

3. Relatie met programma

De accountantsdienstverlening valt onder het programma Bestuur en Publieke Dienstverlening.

4. Wat is het beoogde maatschappelijke resultaat (Wat wilt u bereiken?)

Via de jaarlijkse accountantscontrole wordt invulling gegeven aan de controlerende taak van de raad. De accountant geeft hierbij een oordeel over de getrouwheid en de rechtmatigheid van de jaarrekening.

5. Wat en waarom? (Waarom is dit voorstel nodig?)

De controle van de jaarrekening 2016 is niet soepel verlopen. Oorzaken lagen in het wennen aan elkaar en nadere afspraken maken over de samenwerking. Hierbij zijn door PWC meer werkzaamheden uitgevoerd, omdat PWC minder op de processen van de gemeente Venlo kon steunen dan vooraf ingeschat. Verder zijn meer werkzaamheden uitgevoerd vanwege strengere regelgeving ten aanzien van de accountantscontrole. Een belangrijke oorzaak lag ook in de problematiek rondom het sociaal domein. Deze problematiek lag in externe factoren (o.a. duidelijkheid over de vereisten rondom de accountantscontrole, beschikbaarheid van gegevens van dienstverleners uit het sociaal domein), maar ook in de interne factoren rondom de beheersing van de uitgaven. Dit alles heeft tot additionele kosten geleid van de accountantscontrole. Maar heeft ook extra inzet gevraagd vanuit de gemeente Venlo.

De afweging is gemaakt of een nieuwe aanbesteding plaats zou moeten vinden voor de accountantscontrole. De aanbesteding van de accountantsdiensten is een intensief proces. De beschikbaarheid van accountantskantoren die de controle van de gemeente Venlo op het gewenste niveau kunnen uitvoeren is beperkt. Elk accountantskantoor heeft

Initiatiefvoorstel - onderbouwing

op dit moment te maken met de strenge eisen die voortvloeien uit de landelijke richtlijnen voor onder andere het sociaal domein.

Op dit moment is PWC gestart met de controle van de jaarrekening 2017. Er is tijd geïnvesteerd om de onderlinge samenwerking te verbeteren. Ook is er hard gewerkt aan het verbeteren van de processen in het sociaal domein. Een aantal oorzaken blijven bestaan en zullen ook de komende jaren extra inzet van een huisaccountant vragen.

Naar aanleiding van dit signaal is met PWC het gesprek gevoerd hoe de samenwerking voort te zetten. Hiertoe heeft PWC een voorzet gemaakt die is opgenomen in bijlage 1. Insteek hierbij is om te investeren in de processen aan de voorkant, zodat de controle aan de achterkant eenvoudiger en sneller kan. Dit met het doel om de ambtelijke organisatie te versterken.

Om dit mogelijk te maken gaat PWC de volgende aanvullende werkzaamheden uitvoeren:

1. Aanvullende werkzaamheden inzake het duurzaam in control komen van de organisatie van de gemeente Venlo binnen het sociaal domein. Het betreffen hierbij met name werkzaamheden ten aanzien van de afstemming tussen de geregistreerde zorg binnen de gemeente Venlo en de geleverde zorg door de zorgleveranciers;
2. Aanvullende werkzaamheden inzake de interne beheersing van de gemeente Venlo. Dit betreffen werkzaamheden inzake de overdracht van kennis en het gebruik van standaard rapportages en methodes om de interne beheersing effectiever te kunnen controleren;
3. Aanvullende werkzaamheden ten aanzien van het intensiveren van de ondersteuning van de auditcommissie en aanwezigheid bij besprekingen van het management van de gemeente Venlo. Doel is uitleg over het belang van interne beheersing en permanente aandacht hiervoor.
4. Aanvullende werkzaamheden ten aanzien van IT-beheersing om systeemgerichte controle mogelijk te maken en de huidige lijn rondom privacy voort te zetten.

Een gedetailleerde uitwerking is opgenomen in bijlage 2.

Verder worden aanvullende afspraken gemaakt om de controle van de jaarrekening procesmatig efficiënter uit te voeren met als einddoel om de jaarrekening vroeg in het jaar op te leveren in combinatie met de kadernota. Een uitwerking hiervan is opgenomen in bijlage 3.

Initiatiefvoorstel - onderbouwing

6. Afweging / argumentatie (Welke politieke keuzevraagstukken dienen zich aan? Zijn er reële alternatieven? Welke belangenafweging moet daarbij door de raad worden gemaakt?)

Bovenstaande aanvullende werkzaamheden leiden tot een aanvulling van de contractprijs met € 55.000 (met een index van 2%) voor de begrotingsjaren 2018, 2019 en 2020, de resterende looptijd van het contract. De aanvullende werkzaamheden vragen aan PWC een grotere inzet dan €55.000. In deze prijs zit daarom een opgave voor PWC om tot een efficiëntere accountantscontrole te komen. Daarmee investeren we als gemeente Venlo in het verbeteren van de procesgang en ook voor ons een efficiëntere accountantscontrole. De totale accountantskosten voor de controle van de jaarrekening, bedragen na deze verhoging:

2018 € 150.000

2019 € 153.000

2020 € 156.000

voor de controle van de jaarrekeningen 2017, 2018 en 2019

7. Welke externe partners en adviesraden zijn erbij betrokken?

Voorafgaand aan dit raadsvoorstel is er vanuit de ambtelijke organisatie, de griffier en de auditcommissie intensief overleg gevoerd met PWC. De aanvullende werkzaamheden, de voortgang hierbinnen en de realisatie van de benoemde resultaten zal vanuit de ambtelijke organisatie en de auditcommissie periodiek met PWC worden besproken.

8. Financiële paragraaf

De verhoging van de contractprijs leidt tot hogere accountantskosten voor de begrotingsjaren 2018, 2019 en 2020. Deze kosten hebben betrekking op de accountantscontrole van de jaarrekeningen 2017, 2018 en 2019, die na afronding van de controle in rekening worden gebracht. Beschikbaar is een budget van € 95.000.

Voorgesteld wordt het budget voor de accountantskosten te verhogen met:

2018 € 55.000

2019 € 56.000

2020 € 57.000

Voorgesteld wordt het college van B&W de opdracht te geven om dekking te vinden voor deze aanvullende kosten.

9. Risicoparagraaf (welke risico's spelen een rol bij de besluitvorming?)

Wel of geen risico	Wel of niet
Juridische aspecten en wettelijk kader	Wel
Financiële risico's en aspecten	Wel
Inhuur externen / derden	Wel
Economische risico's	Niet
Maatschappelijke risico's	Niet
Exploitatie, realisatie, ontwikkeling, beheer, bouw- en planschade	Niet
Afbreukrisico's en mogelijke contractschade (in relatie tot externe partners)	Niet
Overige strategische risico's	Niet

Initiatiefvoorstel - onderbouwing

Toelichting (Benoem de relevante, strategische risico's)

Na aanbestedingsprocedure kunnen zich omstandigheden voordoen die wijziging van de overeenkomst wenselijk maken. Het primaire uitgangspunt binnen de Aanbestedingswet 2012 is dat nadat de opdracht eenmaal is gegund en de overeenkomst is gesloten een opdracht of raamovereenkomst niet meer substantieel (wezenlijk) mag worden gewijzigd. Van een substantiële wijziging is sprake indien de opdracht materieel verschilt van de oorspronkelijke opdracht. Bijvoorbeeld, de opdracht wordt uitgebreid of wordt kleiner. Met het doorvoeren van een wijziging komen bijvoorbeeld marktpartijen in beeld die op grond van de omvang en aard van de gepubliceerde opdracht niet hebben ingeschreven, of de inschrijvers hadden op de gewijzigde opdracht een andere inschrijving uitgebracht. Maar niet iedere substantiële wijziging bij een gegunde opdracht leidt automatisch tot een (her)aanbesteding.

In sommige gevallen wordt de gemeente Venlo geconfronteerd met situaties dat aanvullende werken, leveringen en in dit geval diensten (na gunning van de opdracht) noodzakelijk zijn geworden, die zowel de gemeente Venlo als een marktpartij (zoals PWC) niet (hadden) kunnen voorzien. Een wijziging van de oorspronkelijke opdracht zonder een nieuwe aanbestedingsprocedure kan in zulke gevallen gerechtvaardigd en rechtmatig zijn.

De Aanbestedingswet 2012 bevat een aantal uitzonderingen die het mogelijk maken de opdracht uit te breiden zonder dat een nieuwe (her)aanbestedingsprocedure noodzakelijk is. Uitsluitend in de in de artikelen 2.163a tot en met 2.163g van de Aanbestedingswet 2012 bedoelde gevallen kan hiervan door de gemeente Venlo worden afgezien. Dit stelt de gemeente Venlo met name in staat te reageren op bepaalde urgente situaties, zoals geschetst in dit raadsvoorstel.

Naar aanleiding van de georganiseerde aanbestedingsprocedure is gebleken dat ten behoeve van de accountancy dienstverlening aanvullende diensten van PWC noodzakelijk zijn geworden. De aanvullende werkzaamheden kunnen om uiteenlopende redenen niet aan een ander accountantsbureau worden overgedragen, omdat dan de werkzaamheden door elkaar zouden lopen met uiteenlopende raakvlakproblemen. Verandering van opdrachtnemer is voorts niet mogelijk omdat PWC al uiteenlopende voorbereidende werkzaamheden voor de gemeente Venlo heeft verricht. Dit zou tot een disproportionele situatie leiden en tot een aanzienlijk ongemak. De aanvullende werkzaamheden van PWC vallen daarmee onder aanvullende werkzaamheden als bedoeld in de Aanbestedingswet, artikel 2.163d.

Het financiële risico is verwoord in de financiële paragraaf, namelijk het feit dat geen dekking aanwezig is voor de aanvullende kosten.

Indien sprake is van inhuur externen / derden (Benoem de relevante kosten(begroting) en eventuele risico's)

Om de aanvullende werkzaamheden van PWC te kunnen beheersen, zijn deze verwoord in een vaststellingsovereenkomst bij het huidige contract. Deze vaststellingsovereenkomst is opgenomen in bijlage 4.

10. Vervolgprocedure voor de raad

Na besluitvorming in uw raad wordt door het college van B&W een vaststellingsovereenkomst getekend met PWC, waarin de aanvullende werkzaamheden

Initiatiefvoorstel - onderbouwing

zijn opgenomen. Deze vaststellingsovereenkomst wordt toegevoegd aan het huidige contract met PWC

Raadsbesluit op initiatiefvoorstel

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp   Aanvullende werkzaamheden PWC
raadsnummer 2018   11
raadsvergadering d.d.   14-3-2018

team GEGRH
registratienummer 1292104
steller G. van Soest
doorkiesnummer +31 77 3596667
e-mail g. van soest@venlo.nl
datum 30 januari 2018
bijlage(n) 4
datum verzonden

De raad van de gemeente Venlo;

gelezen het voorstel van de raadsleden van auditcommissie van 30 januari 2018 ,
registratienummer 11;
gelet op artikel 41 Reglement van Orde;
reglement op de auditcommissie gemeente Venlo 2010;

besluit(en) vast te stellen:

1. In te stemmen met aanvullende werkzaamheden door onze huisaccountant PWC voor een bedrag van € 55.000, met een index van 2%, voor de resterende looptijd van het contract, zoals verwoord in de vaststellingsovereenkomst;
2. In te stemmen met het verhogen van het budget accountantskosten met:
€ 55.000
€ 56.000
€ 57.000
en het college van B&W opdracht te geven dekking te vinden voor deze aanvullende kosten.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 14 maart 2018.

De griffier

De voorzitter

Geert van Soest

Antoin Scholten